

stavi hram dušnega in telesnega razvitka, zato ljubi vsak pošten človek pred vsem svoj materinski jezik, vsak drugi jezik pa spoštuje, ker so vsi jeziki dar božje previdnosti in vredni enakega spoštovanja. Tudi mi Slovenci imamo že dosti lepih pobožnih in posvetnih bukev za poljedelce, vinorejce, bčelarje, obertnike in druge stanovce. Sezite tedaj po njih vi mladenči in device, ki ste že šoli odrasli, da pridemo enkrat vsi v svete nebesa, in da se nam bode dobro godilo na zemlji. Vsak dan pa premišljujmo zlate besede slovenskega pevca:

„Prebrisana glava in pridne rokē
So boljše bogastvo, kot zlate gorē.“

Praktična slovensko-nemška gramatika.

(Dalje.)

Pod št. 1. navedene so vaje imen, pod št. 2. pa vaje osebnih zaimen. „Starši je ne ljubijo“ je nikavni stavek, tedaj stati mora osebno zaimo v 2. sklonu. „Jo kaznujejo“ je nepravilno. Kadar stoji osebno zaimo prvo v stavku, jemlje se dolgejša oblika, ali pa se postavlja osebno zaimo za kakšno daljšo naglašeno besedo; tedaj: „Njo kaznujejo“, ali pa: „Kaznujejo jo“. V stavkih pod *a.* prestavi se *vi*, v *vam* vselej z drugo osebo mn. št.; pod *b.* pa s tretjo osebo; tedaj: „Urežite mi pero: Schneiden Sie mir die Feder“. Povedati bi se tudi zamoglo učencem, zakaj Nemec piše *sie* — *ihnen* v pismih z veliko začetno čerko, pa da nemške slovnice *du* — *dir* pišejo tudi že v pismih z malo začetno čerko.

XIV.

II. sklon.

Drugi sklon se stavi na vprašanja: Koga? česa? in takrat žele 2. sklonu časovniki ali prilogi. Potrebujem; česa? Sramujem se; česa? i. t. d.

Delavec je vreden; česa? Lenuh je vreden; česa? Tukaj tedaj drugi sklon pomen časovnikov dopolnjuje; ali pa na vprašanje čigav? čigava? čigavo? takrat pa pomeni posest ali rojstvo.

Gramatika navede za zgled drugi sklon na vprašanje česa?

Vpraša in odgovarja se tukaj tolikrat, kolikorkrat so posamezne besede navedene.

Zastran vaj nemško-slovenskih, opomb in vaj slovensko-nemških ne moremo povedati nič novega, česar bi že ne bili povedali pri obravnavi 4. in 3. sklona; tedaj ni treba ponavljati, toliko se more zastran teh vaj sploh reči, da so namenu tako primerne in učitelju podučevanje toliko zljajšujejo, da se more reči: Lej, gramatika vse ti ponuja, le jemat' nikar se ne mudi. — Kaj več od sklonov govoriti, ne spada v okrožje ljudske šole. Učenik, ki se boče kaj več naučiti, kakor ravno gramatika pové, naj bere p. Metelkota, Janežiča i. t. d.; tam bo kaj več zvedil.

(Dolje peth.)

Nekaj o besedah pri pesmih.

Znano je, da se tudi petje prišteva k odgojivnim pripomočkom ljube naše mladine. Resnično, moč petja je velika in veličastna; pa tudi učiteljeva naloga je imenitna in resna v tem obziru. Zato ni vse eno, ako učitelj brez vsega premislika pesmi odločuje učencem za petje. Ako ni učitelj temu kos, dostikrat ves njegov trud le malo ali celó nič sadu ne obrodi. V pesmi je treba na to gledati, da sta učencem napev (viza) in beseda (tekst) pristojna. To pa ni še vse. V pesmi je napev telo, beseda pa duša. Za kaj naj učitelj bolj skerbi, vsaki vé, ako pomisli nekoliko navadno življenje. Celó se vsaki moti, ako misli, da je že vse storil, če njegovi učenci nekatere pesmi poverhno, brez vsega premislika in merzlo pojó. Ako hočeš, da se bo učencev kaj prijelo, in da se bodo pri tem, kar pojó ogrevali, jim moraš, ljubi moj, besedo dobro razjasniti in počitati tako, kakor delaš pri vsakem drugem nauku. Ako imajo učenci pesem že prepisano ali pa v knjigi tiskano, naj jo učitelj naj prej glasno prebere, in nekteri učenci naj jo za njim še beró. Kadar jo znajo učenci prav brati, naj se jim potem pové poglavitni zapopadek ali jedro pesmi. Potem naj se jim vse nerazumljive besede in izrazi razložé, in z drugimi, bolj razumljivimi besedami nadomesté. Zraven naj jim pa učitelj tudi pové, kako naj se pri pesmi besede versté ena za drugo. Na koncu vsakega oddelka naj se učenci soznanijo z naj imenitnejšo in poglobitnejšo mislijo. Tako